

70-річчя академіка НАН України Л.Г. РУДЕНКА

24 серпня виповнилося 70 років відомому географу академікові НАН України Леоніду Григоровичу Руденку.

Л.Г. Руденко народився в 1941 р. у с. Засулля на Полтавщині. У 1958 р. вступив на географічний факультет Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка, який закінчив у 1963 р., отримавши фах географа-картографа. Протягом 1967–1969 рр. навчався в аспірантурі географічного факультету Московського університету ім. М.В. Ломоносова. Після служби в армії працював у Секторі географії АН України. У 1991 р. згідно з рішенням Президії НАН України його перетворено в Інститут географії. Л.Г. Руденко став його першим директором і очолює установу до сьогодні.

Учений відомий фундаментальними роботами в галузі тематичного картографування і суспільної географії, спрямованими на розв'язання проблем розвитку регіонів України. Найважливіша серед них – регіональне природокористування й обґрунтування стратегії збалансованого (сталого) розвитку з урахуванням загальносвітових тенденцій. Вагомий внесок зробив Леонід Григорович у розроблення карт територіального планування, а з 2010 р. – у впровадження в регіонах України ландшафтного планування.

У полі зору науковця постійно перебувають просторові і структурні регіональні зміни. Він розробив і видав різні тематичні карти в масштабі 1:750000 і дрібніше. Багато з них в Україні створено вперше: «Розселення населення України» (1970), «Підтоплені території України» (1986), «Несприятливі природні процеси і явища України» (1987), «Екологічна ситуація в Україні» (1996) та ін. (усього понад 40).

Найвагомішим результатом фундаментальних географічних досліджень і атласного картографування став Національний атлас України (2007), у створенні якого взяли участь провідні фахівці інститутів Національної академії наук, вищих навчальних закладів, міністерств і відомств.

Ініціатором, розробником, головним редактором атласу був Л.Г. Руденко. За його участю вперше визначено принципи, підходи, тематичну структуру видання, що вміщує 875 карт, які відображають просторову інформацію про природу, ресурси, населення, економіку держави та історію її розвитку. У 2010 р. праці присуджено Державну премію України в галузі науки і техніки.

На шляху до цього Леонід Григорович як головний редактор і розробник у 2000 р. видав україно-англомовне пілотне електронне видання Національного атласу України. У 2006 р. як головний редактор у співпраці з географами Таврійського національного університету ім. В.І. Вернадського і фахівцями Інституту передових технологій випустив україно-російсько-англомовний атлас «Автономна Республіка Крим». Ці публікації втілили регіональні підходи до Концепції Національного атласу України, розробленої під керівництвом ученого.

Л.Г. Руденко по-новаторському розглядає і розв'язує фундаментальні проблеми. Він сформулював сучасні парадигми географії, серед яких – низка важливих понять щодо екологізації географії, збалансованого економічного, екологічного, соціального, культурологічного розвитку регіонів, інформаційної географії, картографічного обґрунтування територіального планування тощо.

Він автор і співавтор близько 500 робіт, з-поміж них 18 монографій, 14 комплексних атласів, 12 брошур, понад 70 карт.

Леонід Григорович приділяє велику увагу підготовці кадрів вищої кваліфікації. Під його керівництвом захищено 12 кандидатських дисертацій.

Науковець завжди займав активну життєву позицію. Він учасник багатьох міжнародних наукових форумів, здійснює багатогранну науково-організаційну роботу. Він – голова редакційної колегії «Українського географічного журналу», спеціалізованої ради із захисту докторських і

кандидатських дисертацій, Національного комітету географів України, член секції наук про Землю Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки, бюро Відділення наук про Землю НАН України, бюро Об'єднаної ради фундаментальних географічних проблем при Міжнародній асоціації академій наук, віцепрезидент Українського географічного товариства.

Наукова громадськість, колеги, друзі щиро вітають Леоніда Григоровича з ювілеєм, зичать здоров'я, творчої активності й нових досягнень.

50-річчя академіка НАН України Ю.А. ЛЕВЕНЦЯ

6 серпня виповнилося 50 років знаному вченому в галузі етнополітології академікові НАН України Юрію Анатолійовичу Левенцю.

Ю.А. Левенець народився в 1961 р. у м. Бугуруслан Оренбурзької області (Росія). У 1983 р. закінчив історичний факультет, а в 1986 р. – аспірантуру Київського університету ім. Т. Шевченка. Протягом 1987–1990 рр. працював викладачем на цьому ж факультеті. Від 1990 р. його наукова діяльність пов'язана з Інститутом політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України, де Юрій Анатолійович подолав шлях від старшого наукового співробітника тоді ще Інституту політичних досліджень при ЦК Компартії України до директора, яким його обрано в 2006 р.

У 2001 р. у Львівському національному університеті ім. Івана Франка захистив докторську дисертацію на тему «Теоретико-

методологічні засади української суспільно-політичної думки: проблеми становлення та розвитку (друга половина XIX – початок XX століття)». У 2006 р. його обрано членом-кореспондентом, а в 2009 р. – академіком НАН України.

Упродовж 1998–2000 рр. Юрій Анатолійович був секретарем Координаційної ради з питань внутрішньої політики при Президентові України. У 2006–2007 рр. – членом колегії Державного комітету в справах національностей та міграції. Нині входить до колегії МЗС України і Науково-експертної Ради при Кабінеті Міністрів України.

Сфера наукових інтересів – сучасні теоретико-методологічні підходи до вивчення політичних і соціальних систем, політичні і виборчі технології, історія політичної думки тощо.

Ю.А. Левенець – один із засновників вітчизняної етнополітології. Предметом його